

1. Seminář z vývojové psychologie I

Požadavky: aktivní účast na semináři, příprava na semináře, e-learning

Úkol: Vyberte si jedno z následujících témat (Dětská kresba nebo Pohádka, kdo chce, může si připravit obě) a zpracujte je dle zadaných instrukcí. Přípravu pro práci ve skupinkách pak přineste na 1. seminář.

Téma č. 1: *Dětská kresba*

Pokuste se získat dětskou kresbu. Požádejte dítě, aby vám nakreslilo obrázek a zadejte téma. Nezapomeňte před tím na úvodní rozhovor s dítětem. Kreslení by mělo probíhat v příjemném pracovním společenství bez výraznější tenze u dítěte. Dítěti dejte k dispozici bílý papír formátu A4. Tužku, případně pastelky, podle vaší volby tématu.

Můžete získat více kreseb, např. zvolte více témat u jednoho dítěte, získejte kresby o d více dětí stejného věku, od dětí různého věku.

Pokuste se získat kresbu od dítěte ve věku:

2 let

3 let

4-5 let

6-8 let

9-10 let

11-12 let

Kresebná témata:

a) volné téma

b) kresba postavy (pouze tužkou)
Instrukce: „Nakresli postavu pána“

c) Kresba rodiny
Instrukce: „Nakresli vaši rodinu“

d) Kresba pohádky
(dítě může nakreslit oblíbenou pohádku, nebo pohádku, kterou nedávno slyšelo, nebo mu můžete pohádku vyprávět/číst a dítě ji může kreslit)

e) u předškolních dětí můžete získat zkusit kresbu křížku, kruhu, čtverce, trojúhelníku
(pouze tužkou)

Během administrace dítě **pozorujte**, zaměřte se na celkové chování během kresby, např. zacházení s tužkou, výběr pastelek (pokud je použijete), odklony pozornosti, spontaneitu při kreslení, známky inhibice, kontakt s vámi apod.
Po kreslení proveďte s dítětem rozhovor o kresbě.

Téma č. 2: *Pohádka*

Příprava na práci ve skupinách:

Vyberte si jednu z pohádek: Červená Karkulka, Perníková chaloupka, Sněhurka, Smolíček Pachelíček, případně jinou oblíbenou (všeobecně známou) pohádku.

Zkuste si vzpomenout na obsah pohádky.

Které postavy se zde vyskytují?

Která z postav může být identifikační postavou pro dítě?

Jaké problémy tato/tyto postava/y řeší?

Mohou řešené problémy symbolizovat řešení některých vývojových úkolů? Kterých?

Zkuste si všimnout další symboliky v pohádce.

Nabízí pohádka nějaké poučení? Jaké?

K zamyšlení:

- Jakou pohádku jsem měl/a rád/a ve svém dětství?
- (možná se oblíbená pohádka během vývoje měnila, zkuste si vzpomenout, jak se tato preference měnila během věku)
- Jakou formou jsem se ní setkával/a? (četba, vyprávění, která osoba/y, audio-nahrávka, televize)
- Jakou formu jsem preferoval/ a proč?
- Co se mi na té pohádce nejvíce líbilo? Které momenty si nejvíce pamatuji?
- Hrál/a jsem si někdy v dětství některou pohádku? Kterou? S kým?
- Která pohádka se mi líbí nejvíce v současné době a proč?

Jaký je můj názor na

- prezentování pohádek v médiích
- na kreslené pohádky
- na moderní pohádky
- na různé podoby pohádkových knížek (ilustrace, obsah)?

Jaké znáte moderní pohádky?

Které pohádky v současné době znají předškolní děti, které mají nejraději, jakou formou se s nimi setkávají?

Doporučená literatura:

- Černoušek, M. (1990). Děti a svět pohádek. Praha: Albatros.
- Bettelheim, B. (2000). Za tajemstvím pohádek. Praha: NLN
- von Franz, M., L. (1998). Psychologický výklad pohádek. Smysl pohádkových vyprávění podle jungovské archetypové psychologie. Praha: Portál